

Stappenplan voor uitdelingen in WSNP en minnelijk traject bij huwelijk/ geregistreerd partnerschap vanaf 01-01-2018- **verdiepingsversie**

I. Vermogen/boedel categoriseren:

1. Onderzoeken of schuldenaar A privévermogen heeft. Dit kan bestaan uit:
 - a. wat de schuldenaar voor het huwelijk had
 - b. wat hij tijdens huwelijk heeft geërfd/geschonken gekregen (tenzij sprake is van een insluitingsclausule) inclusief bijzondere erfrechtelijke aanspraken, zoals de legitieme portie
 - c. wat tijdens het huwelijk verkocht is geraakt
 - d. vruchten van (in ieder geval) de onder a, b, e en f bedoelde bezittingen (bij c is dat nog niet uitgekristalliseerd)
 - e. wat (in ieder geval) voor de onder a, b, d, e en f bedoelde bezittingen in de plaats is gekomen (bij c is dat nog niet uitgekristalliseerd)
 - f. vergoedingsrechten op de gemeenschap of op het privévermogen van B
2. Als A privévermogen heeft: privéboedel van A opzetten.
3. Als A geen privévermogen heeft: geen privéboedel van A opzetten.
4. Onderzoeken of schuldenaar B privévermogen heeft. Dit kan bestaan uit:
 - a. wat de schuldenaar voor het huwelijk had
 - b. wat hij tijdens huwelijk heeft geërfd/geschonken gekregen (tenzij sprake is van een insluitingsclausule) inclusief bijzondere erfrechtelijke aanspraken, zoals de legitieme portie
 - c. wat tijdens het huwelijk verkocht is geraakt
 - d. vruchten van (in ieder geval) de onder a, b, e en f bedoelde bezittingen (bij c is dat nog niet uitgekristalliseerd)
 - e. wat (in ieder geval) voor de onder a, b, d, e en f bedoelde bezittingen in de plaats is gekomen (bij c is dat nog niet uitgekristalliseerd)
 - f. vergoedingsrechten op de gemeenschap of op het privévermogen van A
5. Als B privévermogen heeft: privéboedel van B opzetten.
6. Als B geen privévermogen heeft: geen privéboedel van B opzetten.
7. Je hebt dus de mogelijkheden:
 - a. Geen enkele privéboedel: dus alleen een gezamenlijke boedel GV (bestaat uit GA en GB)
 - b. Privéboedels van A en B: dus een gezamenlijke boedel (GV) en privéboedels VA en VB
 - c. Alleen privéboedel van A: dus een gezamenlijke boedel (GV) en privéboedel VA
 - d. Alleen privéboedel van B: dus een gezamenlijke boedel (GV) en privéboedel VB

II. Schulden categoriseren (tevens preferent/concurrent onderscheiden)

8. a. Gemeenschapsschulden:

1. Huishoudelijke/huur tijdens huwelijk (Gvg)
2. Beiden getekend als hoofdelijke schuldenaren tijdens huwelijk (Gvg)
3. Schulden aangegaan door A tijdens huwelijk (Gvg-A)
4. Schulden aangegaan door B tijdens huwelijk (Gvg-B)
5. Gemeenschappelijke schulden van A en B voor het huwelijk (meestal samen aangegaan, of betrekking hebbend op een gemeenschappelijk goed en/of economisch samen genot van hebben (gehad) (Gvg)

8. b. Privéschulden:

1. Schulden aangegaan door A voor het huwelijk, behalve de schulden die onder categorie 8.a.5 vallen) (pA)
2. Schulden die het privévermogen van A betreffen (bijvoorbeeld erfenis/schenking) en die na het huwelijk zijn aangegaan (pA)
3. Schulden aangegaan door B voor het huwelijk, behalve de schulden die onder categorie 8.a.5 vallen (pB)
4. Schulden die het privévermogen van B betreffen (bijvoorbeeld erfenis/schenking) en die na het huwelijk zijn aangegaan (pB)

Let op: privéschulden die ontstaan na het huwelijk en verband houden met het verwerven van erfenis/schenking moeten in eerste instantie betaald worden uit de opbrengst van de erfenis/schenking. Als de schuld hoger is dan de opbrengst, is dit een privéschuld van A of B. (zie categorie 8.b.2 en 8.b.4)

Conclusie:

Dat betekent dat maximaal 5 x 2 (conc./pref.) soorten schulden kunnen bestaan:

1. Gemeenschapsschulden uit de categorie 1 en 2 na datum huwelijk of uit de categorie 5 van voor datum huwelijk (Gvg)
2. Gemeenschapsschulden aangegaan door A na datum huwelijk (Gvg-A)
3. Gemeenschapsschulden aangegaan door B na datum huwelijk (Gvg-B)
4. Schulden aangegaan door A voor datum huwelijk of die het privévermogen van A betreffen en na het huwelijk zijn aangegaan (pA)
5. Schulden aangegaan door B voor datum huwelijk of die het privévermogen van B betreffen en na het huwelijk zijn aangegaan (pB)

Uitdeling:

9. Als 7a: alleen een gezamenlijke boedel → dan delen daarin de:

- a. Gemeenschapsschuldeisers (G, Gvg-A, Gvg-B)
- b. Privéschuldeisers van A en B (pA, pB)
- c. Hoe?

Boedel delen door 2:

- Op de ene helft delen mee: de gemeenschapsschuldeisers (G, Gvg-A, Gvg-B) én privéschuldeisers van A (pA) (preferent krijgt dubbel percentage).
- Op de andere helft delen mee: de gemeenschapsschuldeisers (G, Gvg-A, Gvg-B) én privéschuldeisers van B (pB) (preferent krijgt dubbel percentage).

Dit vanwege de werking van art. 1:96 lid 3 BW.

10. Als 7b: een gezamenlijke boedel + A en B hebben ieder een privéboedel

- a. Op de privéboedel van A delen mee:
 - i. De privéschuldeisers van A (pA)
 - ii. De gemeenschapsschuldeisers uit de categorieën 1, 2 of 5 (Gvg), en 3 (Gvg-A)
- b. Op de privéboedel van B delen mee:
 - i. De privéschuldeisers van B (pB)
 - ii. De gemeenschapsschuldeisers uit de categorieën 1, 2 of 5 (Gvg) en 4 (Gvg-B)
- c. Op de gezamenlijke boedel delen alle gemeenschapsschuldeisers + alle privéschuldeisers mee. Hoe? Zoals bedoeld onder 9c.

11. Als 7c: dan heb je dus een gezamenlijke boedel en een privéboedel van A

- a. Op de privéboedel van A delen mee:
 - i. De privéschuldeisers van A (pA)
 - ii. De gemeenschapsschuldeisers uit de categorieën 1, 2 en 5 (Gvg) en 3 (Gvg-A)
- b. Op de gezamenlijke boedel delen alle gemeenschapsschuldeisers + alle privéschuldeisers van A en B mee – zoals bedoeld onder 9c.

12. Als 7d: dan heb je dus een gezamenlijke boedel en privéboedel van B

- a. Op de privéboedel van B delen mee:
 - i. De privéschuldeisers van B (pB)
 - ii. De gemeenschapsschuldeisers uit de categorieën 1, 2 en 5 (Gvg) en 4 (Gvg-B)
- b. Op de gezamenlijke boedel delen alle gemeenschapsschuldeisers + alle privéschuldeisers van A en B mee – zoals bedoeld onder 9c.

13. Dus er zijn:

- a. Verschillende schuldenlijsten:
 - a. lijst met gemeenschapsschuldeisers Gvg
 - b. lijst met gemeenschapsschuldeisers waarvoor A aansprakelijk is (Gvg-A)
 - c. lijst met gemeenschapsschuldeisers waarvoor B aansprakelijk is (Gvg-B)
 - d. lijst met privéschuldeisers A voor het huwelijk (pA)
 - e. lijst met privéschuldeisers B voor het huwelijk (pB).

b. Op basis waarvan je 1, 2 of 3 keer gaat uitdelen – let op: de privéschuldeisers van A EN B delen dus zowel mee op het gemeenschapsvermogen als op de privévermogens van A OF B.

Stel dat alleen A in de regeling zit, en in GVG met B getrouwd is:

- Dan heb je twee vermogens die mee doen:
 - Het gemeenschapsvermogen (= gemeenschapsboedel GV)
 - Privévermogen van A (= privéboedel VA)
- Welke schulden gaan dan mee?
 - Alle gemeenschapsschulden – maar B blijft aansprakelijk voor de schulden uit categorie 1, 2 en 4
 - Privéschulden van A (pA)
 - Privéschulden van B (pB) voor zover die niet verhaald kunnen worden op privévermogen B (art. 1:96 lid 2 BW) – na uitdeling blijft B voor het restant aansprakelijk
- Als er een privéboedel van A is, dan delen daarin de volgende schuldeisers mee:
 - Gemeenschapsschuldeisers 1, 2 en 5(Gvg), en 3 (Gvg-A)
 - Privéschuldeisers van A (pA)
- Op de gemeenschapsboedel delen mee:
 - Alle gemeenschapsschuldeisers (1 t/m 5)
 - Privéschuldeisers A – let op 1:96 lid 3 BW (helpt gaat naar B!)
 - Privéschuldeisers van B (als B geen privévermogen heeft) – let op: 1:96 lid 3 BW (helpt gaat naar A!)

Voorbeeld 1

Hieronder een voorbeeld, dat in de parlementaire geschiedenis is opgenomen (voor faillissement kan hierna uiteraard ook de schuldsanering worden gelezen):

“Stel, tot het privévermogen van A behoren goederen voor een waarde van 60, terwijl de beperkte gemeenschap uit goederen met een waarde van 90 bestaan. Er zijn privéschuldeisers van A die in totaal 100 te vorderen hebben, terwijl de gemeenschapsschuldeisers aan de zijde van A opgekomen, voor een totaalbedrag van 200 te vorderen hebben. Gesteld dat na uitwinning een bedrag van 150 te verdelen is, waarvan 60 afkomstig is uit de opbrengst van privégoederen en 90 uit die van het gemeenschapsvermogen. De helft van het bedrag van de uitgewonnen gemeenschapsgoederen, 90, wordt verdeeld onder alleen de gemeenschapsschuldeisers en de andere helft onder zowel de privéschuldeisers als de gemeenschapsschuldeisers. Beide delen worden verdeeld pondspondsgewijs, naar rato van het bedrag van hun vorderingen.

Aldus krijgen de gemeenschapsschuldeisers (1/2 van 90 =) 45 plus (2/3 van 45 =) 30 = 75. De privéschuldeisers ontvangen (1/3 van 45 =) 15. De opbrengst van het uitgewonnen privévermogen, 60, wordt onder zowel de privé als de gemeenschapsschuldeisers verdeeld, eveneens pondspondsgewijs, naar rato van het bedrag van hun vorderingen. Dit betekent dat de gemeenschapsschuldeisers (2/3 van 60 =) 40 ontvangen en de privéschuldeisers ontvangen (1/3 van 60 =) 20. De gemeenschapsschuldeisers ontvangen in totaal (75 + 40 =) 115 en de privéschuldeisers (15 + 20 =) 35. Dat in zo'n situatie voor de echtgenoot van de failliet niets overblijft, ligt niet aan artikel 96, derde lid, maar aan het gegeven dat er zoveel gemeenschapsschulden zijn.”

Voorbeeld 1A: Uitwerking onder nieuw huwelijksvermogensrecht

In een schema – nieuw recht- ziet het bovenstaande er als volgt uit:

Schulden	
Privé A (pA)	100
Privé B (pB)	0
Gemeenschap van goederen, alleen A aansprakelijk Gvg-A)	200
-----	-----
Totaal schulden	300
Vermogen	
Privevermogen A (VA)	60
Vermogen G (GV)	90 (GA 45 en GB 45)
-----	-----
Te verdelen	150
Uitdeling	
Privé-schuldeisers A ontvangen uit privévermogen A:	20 (= 60 x 100/300)
Gemeenschapsschuldeisers ontvangen uit privévermogen A	40 (= 60 x 200/300)

Privé-schuldeisers A ontvangen uit vermogen GA:	15 (= 45 x 100/300)
Gemeenschaps-schuldeisers ontvangen GA	30 (= 45 x 200/300)
Gemeenschapsschuldeisers ontvangen uit GB:	45
-----	-----
Totaal verdeeld	150

Uit dit schema blijkt dat onder het nieuwe recht:

- de privé-schuldeisers A ontvangen $15+20=35$ van hun totale vordering van 100 (35%).
- Gemeenschaps-schuldeisers ontvangen $40+30+45=115$ van hun totale vordering van 200 in totaal (= 57,5%).

Voorbeeld 1B: Uitwerking bij gemeenschap van goederen ontstaan voor 2018

Onder het oude recht zou, vanwege het ontbreken van toepassing van art. 1:96 lid 3 nieuw BW, de uitkomst van de casus uit paragraaf 6.2 als volgt zijn, in schema:

Schulden	
Privé A (pA)	100
Privé B (pB)	0
Gemeenschap van goederen, alleen A aansprakelijk (Gvg-A)	200
-----	-----
Totaal schulden	300
Vermogen	
Privévermogen A (VA)	60
Vermogen G	90
-----	-----
Te verdelen	150
Uitdeling	
Privé-schuldeisers A ontvangen uit privévermogen A:	20 (60 x 100/300)
Gemeenschapsschuldeisers ontvangen uit privévermogen	40 (60 x 200/300)
Privé-schuldeisers ontvangen uit vermogen G:	30 (90 x 100/300)
Gemeenschaps-schuldeisers ontvangen	60 (90 x 200/300)
-----	-----
Totaal verdeeld	150

Uit dit schema blijkt dat onder het oude recht:

- de privé-schuldeisers ontvangen van hun totale vordering van 100 in totaal $20+30=50$ (= 50%).
- Gemeenschaps-schuldeisers ontvangen van hun totale vordering van 200 in totaal $40+60=100$ (= 50 %).

Voorbeeld 2

De parlementaire geschiedenis vervolgt met een variant (voor het nieuwe recht):

“Zou in het gegeven voorbeeld het bedrag van de privéschulden 150 bedragen en er geen gemeenschapsschulden bestaan, dan zou het verhaal van de privéschuldeisers beperkt zijn tot 60 privégoederen en de helft van 90 gemeenschapsgoederen = 105. In die situatie verschaft artikel 96, derde lid, wel de beoogde bescherming voor de niet gefailleerde echtgenoot, nu de niet failliete echtgenoot 45 uitgedeeld krijgt.”

Voorbeeld 2B: uitwerking onder nieuw huwelijksvermogensrecht

Schulden	
Privé A (pA):	150
Privé B (pB)	0
Gemeenschap van goederen schulden	0
-----	-----
Totaal schulden	150
Vermogen	
Privévermogen A	60
Vermogen G	90 (GA 45 en GB 45)
-----	-----
Te verdelen (en 45 voor B)	60+45=105
Uitdeling	
Privé-schuldeisers A ontvangen uit privévermogen A:	60
Privé-schuldeisers A ontvangen uit GA:	45
-----	-----
Totaal verdeeld	105

Uit dit schema blijkt dat schuldeiser A onder het nieuwe recht 105 ontvangt, dit is 70% van de vordering. De overige 45 gaat naar het privévermogen van B.

Voorbeeld 2B: uitwerking bij gemeenschap van goederen ontstaan voor 2018

Onder het oude recht zou, vanwege het ontbreken van toepassing van art. 1:96 lid 3 nieuw BW, de uitkomst van de casus uit paragraaf 6.4 als volgt zijn, in schema:

Schulden	
Privé A (pA)	150
Privé B (pB)	0
Gemeenschap van goederen schulden	0
-----	-----
Totaal schulden	150
Vermogen	
Privévermogen A	60
Vermogen G	90
-----	-----
Te verdelen	150
Uitdeling	
Privé-schuldeisers A ontvangen uit privévermogen A:	60
Prive-schuldeisers A ontvangen uit VG:	90
-----	-----
Totaal verdeeld	150

Uit dit schema blijkt dat onder het oude recht de privé-schuldeisers hun totale vordering ontvangen (= 100%). B ontvangt nu niets.

Voorbeeld 3

Stel dat we het voorbeeld iets aanpassen, waarbij A 100 privéschulden heeft, (slechts) 100 huwelijksgemeenschaps-schulden heeft gemaakt, en B ook 100 huwelijksgemeenschaps-schulden heeft gemaakt.

Voorbeeld 3 A: uitwerking onder nieuw huwelijksvermogensrecht

Wederom in een schema ziet het bovenstaande er als volgt uit:

Schulden	
Privé A (pA)	100
Privé B (pB)	0
Gemeenschap van goederen	
alleen A aansprakelijk (Gvg-A)	100
alleen B aansprakelijk (Gvg-B)	100

Totaal schulden	300
Vermogen	
Privévermogen A	60
Vermogen G	90 (GA 45 en GB 45)

Te verdelen	150
Uitdeling	
Privé-schuldeisers A ontvangen uit VA:	$30 = (100 / (100 + 100) \times 60)$
Gemeenschapsschuldeisers Gvg-A ontvangen uit VA	$30 = (100 / (100 + 100) \times 60)$
Privé-schuldeisers ontvangen uit GA	$15 = (100 / 300 \times 45)$
Gemeenschapsschuldeiser Gvg-A ontvangt uit GA	$15 = (100 / 300 \times 45)$
Gemeenschapsschuldeiser Gvg-B ontvangt uit GA	$15 = (100 / 300 \times 45)$
Gemeenschapsschuldeiser Gvg-A ontvangt uit GB	$22,50 = (100 / 200 \times 45)$
Gemeenschapsschuldeiser Gvg-B ontvangt uit GB	$22,50 = (100 / 200 \times 45)$

Totaal verdeeld	150

Uit dit schema blijkt dat onder het nieuwe recht:

- de privé-schuldeiser ontvangt 45 van de totale vordering van 100 (45%)
 - Gemeenschapsschuldeiser Gvg-A ontvangt 67,50 van totale vordering van 100 (67,5%).
 - Gemeenschapsschuldeiser Gvg-B ontvangt 37,50 van totale vordering van 100 (37,5%)
- Gvg-A en Gvg-B samen ontvangen dan 105 van totale vordering van 200 (52,5%)

Voorbeeld 3B: uitwerking bij gemeenschap van goederen ontstaan voor 2018

Schulden	
Privé A (pA)	100
Privé B (pB)	0
Gemeenschap van goederen	
alleen A aansprakelijk (Gvg-A)	100
alleen B aansprakelijk (Gvg-B)	100

Totaal schulden	300
Vermogen	
Privévermogen A	60
Vermogen G	90

Te verdelen	150
Uitdeling	
Privé-schuldeisers A ontvangen uit VA:	$30 = (100 / (100 + 100) \times 60)$
Gemeenschapsschuldeisers Gvg-A ontvangen uit VA	$30 = (100 / (100 + 100) \times 60)$
Privé-schuldeisers A ontvangen uit G	$30 = (100 / 300 \times 90)$
Gemeenschapsschuldeiser Gvg-A ontvangt uit G	$30 = (100 / 300 \times 90)$
Gemeenschapsschuldeiser Gvg-B ontvangt uit G	$30 = (100 / 300 \times 90)$

Totaal verdeeld	150

Uit dit schema blijkt:

- privéschuldeiser A ontvangt 60 van totale vordering van 100 (60%)
- gemeenschapsschuldeiser Gvg-A ontvangt 60 van totale vordering van 100 (60%)
- gemeenschapsschuldeiser Gvg-B ontvangt 30 van totale vordering van 100 (30%)

Gvg-A en Gvg-B ontvangen samen 90 van totale vordering van 200 (45%)

De uitdelingscalculator voert de berekeningen uit bovenstaande voorbeelden automatisch uit. Voorwaarde is dat de vermogens en de schulden goed zijn ingevoerd.